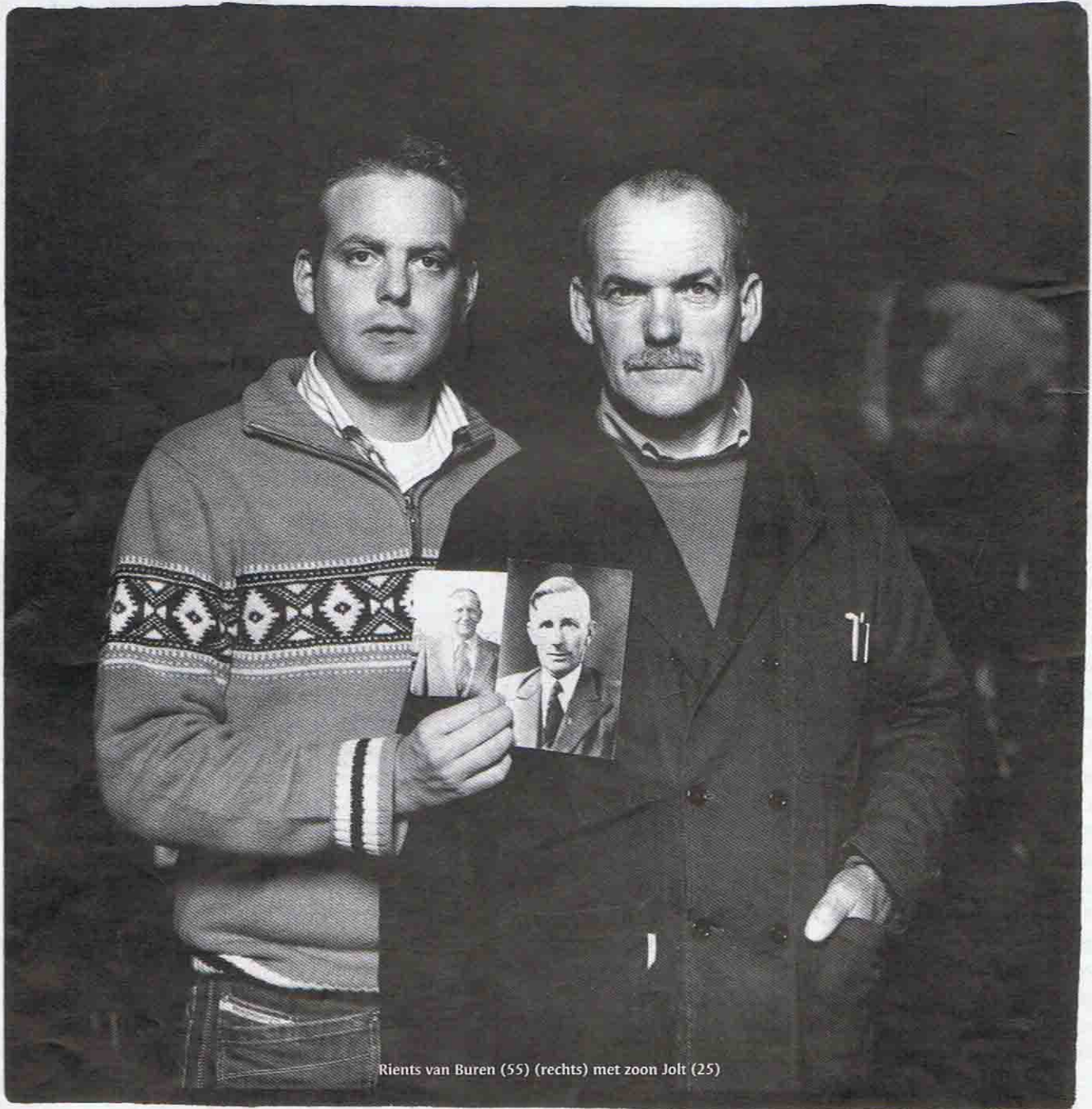

Grootgebracht met de geur van wol

Riets van Buren (55) (rechts) met zoon Jolt (25)

Hooimaand, oogstmaand, wijnmaand. Begrippen die verwijzen naar een tijd waarin de productie van onze voeding verbonden was met de seizoenen. Ze zijn er gelukkig nog: producenten die 'met hart en handen' samenwerken met de natuur. *Jonas* zoekt er elke maand een op. Deze keer Riets van Buren, eigenaar van het enige bedrijf in ons land dat schaaps- en lamsvachten looit.

Bij de zijdeur van het historische pand in Bolsward ligt een stapel kleffe, ingezouten schaapsvellen.

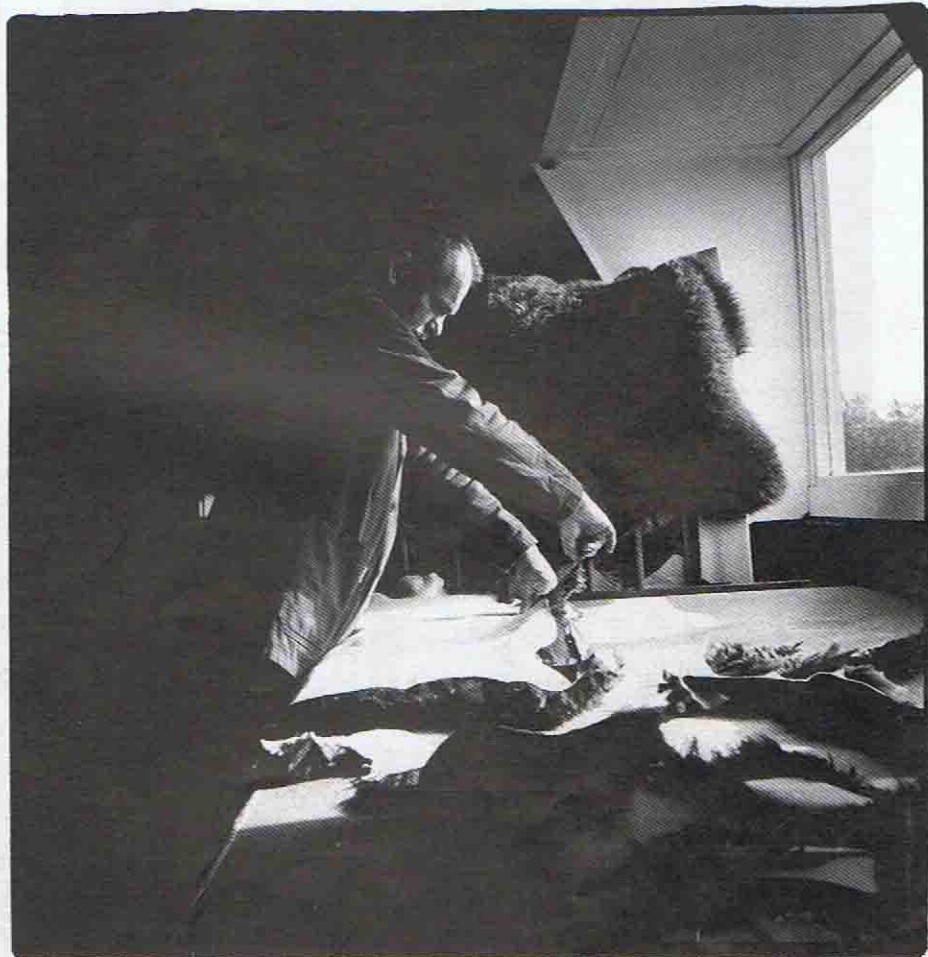
"Zo krijgen wij ze binnen", vertelt Rients van Buren. "Wat wij doen is een manier van conserveren: Hoe houd ik het haar op het vel goed? Hoe houd ik het huidje soepel? Daar zijn per vacht meer dan twintig handelingen voor nodig."

In een groot, half rond houten vat van een halve eeuw oud dobberen de vellen die net binnen zijn. Ze liggen een dag te weken in water en zeep. Na het schoon schrapen van de huid drijven de vachten een paar dagen in een bad met zuren en zouten. Er volgen diverse handelingen, die vaak enkele keren worden herhaald: de huid inspuiten met een 'huidverzorgende crème', ophangen om te drogen, oprekken, soms opnieuw invetten, verder drogen, kammen, soms scheren, het leer opschuren en ten slotte de wol strijken zodat die gaat glanzen. Rients: "Eigenlijk gaat het looien hetzelfde als vroeger. We hebben nu weliswaar overal machines voor, maar het blijft een zeer arbeidsintensief proces." Geroutineerd laat hij een vacht met aan elkaar geklitte haren door de kammachine lopen. Een wals vol dunne stalen pinnetjes draait snel rond. De wol komt er zacht en pluizig uit. "Het hele proces duurt twee weken. Het zou ook in een week kunnen, maar dan wordt het vel minder soepel. Ik wil een goed product maken en dat heeft tijd nodig."

Familiebedrijf

Van Buren Bolsward BV is een echt familiebedrijf. Rients zet het werk van zijn overgrootvader, opa en vader voort. Als klein kind werkten hij en zijn broers en zussen al mee. "We moesten niet, we deden het gewoon." Ook nu helpen zijn vrouw en drie kinderen (begin twintig) veel mee in het bedrijf. Rients maakt lange dagen en werkt zes dagen per week. Het maakt hem niet uit, hij is tevreden met zijn werk. Het bedrijfspand uit 1903 ligt aan de Workumertrekvaart. In de tijd van zijn overgrootvader ging het vervoer grotendeels over het water. De oude kade, waar de trekschuiten volgeladen met schaapsvachten aanmeerden, ligt er nog. Een deel van de vachten verwerken Rients en zijn drie medewerkers zelf tot slossen, mutsen, wanten, fietszadel- en autostoeldekken. De producten gaan naar particulieren, groothandels en winkels.

"In Duitsland is er veel belangstelling voor. Daar ligt iedere baby op een 'babycare-vacht', een lamsvel. Voor bedlegerige mensen hebben we 'gezondheidsvachten' die doorliggen voorkomen. In de winter lig ik er zelf ook op. Ze zijn echt heerlijk behaaglijk." Rients' ogen glimmen. Het mooiste van zijn bedrijf? "Dat je met van alles te maken

krijgt: inkoop, verkoop, het verwerkingsproces enzovoort." Hij denkt er nog even over na. "Maar er is meer. Het belangrijkste is misschien wel het 'geruch', de reuk. Ik ben grootgebracht in de geur van wol. Als ik ergens anders kom waar het net zo ruikt, dan realiseer ik me hoe sterk ik me met die geur verbonden voel. Die geur, dat is het eigene van ons bedrijf." ♦

Meer info: www.vanburenbolsward.nl.
Zie verder ook de lezersaanbieding op pag. 66 in dit nummer.

